

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22029 - Projectes Artístics en la Primera Infància
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	E
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22029 - Projectes Artístics en la Primera Infància
Crèdits	2,4 de presencials (60 hores) 3,6 de no presencials (90 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2 (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Irina Coromoto Capriles						
González						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria
irina.capriles@uib.es						
Maria Magdalena Jaume	15:00h	16:00h	Dijous	24/09/2014	03/02/2015	Taller de
Adrover						plàstica C-14
magdalena.jaume@uib.eu						

Contextualització

L'assignatura *Projectes artístics en la Primera Infància* proposa l'aprenentatge per Projectes, en aquest cas artístics, entorn dels quals es desenvolupi l'aprenentatge global de l'infant amb processos d'autoconstrucció. Afavorir l'esperiença estètica a l'escola, estimulants l'observació i la reflexió, mitjançant el joc i l'experimentació. Els sentits i la percepció són les portes d'entrada al coneixement: les arts permeten conèixer la realitat. Apropar l'art als nins, de manera que els produeixi experiències directes.

L'alumne haurà de crear un projecte artístic sobre unes temàtiques plàstiques, proposades i distintes en cada curs, que provoquin un context de curiositat i de sorpresa als infants, on aquests puguin descobrir, observar i apropiar-se d'allò que és important i significatiu per ells. El projecte artístic ha de dilatar les capacitats perceptives i cognitives dels infants, fins al punt de què la seva sensibilitat audio-visual resulti el mitjà pel qual experimentin, manipulin i transformin el món.

L'assignatura *Projectes artístics en la Primera Infància* forma part de la branca de coneixement Comunicació i Representació: àmbit artístic. Aquesta assignatura està relacionada amb les altres assignatures que componen el mòdul: *Fonaments de l'educació musical: vocal, auditiva i rítmica* (1er curs); *Educació Artística i Estètica. Fonaments de l'art plàstic i visual* (2on curs); *La representació escènica a l'Educació Infantil* (2on curs).

Requisits

Aquesta assignatura necessita que l'alumna hagi adquirit una àmplia facultat perceptiva i sensibilitat per l'art en totes les seves manifestacions i que compregui la importància de transmetre a l'infant aquestes sensibilitats.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22029 - Projectes Artístics en la Primera Infància
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	E
Idioma	Català

Els continguts de l'assignatura necessiten de tota l'atenció i dedicació, durant les classes i també en els treballs independents.

Essencials

L'assignatura *Projectes artístics en la Primera Infància* sols es podrà cursar amb la superació prèvia de les assignatures: *Fonaments de l'educació musical: vocal, auditiva i rítmica* i *Educació Artística i Estètica. Fonaments de l'Art plàstic i visual*.

Recomanables

Es recomana que l'alumna coneixi el procediment de treballar per Projectes.

Que hagi reflexionat sobre la importància de què l'educador estigui en contacte amb l'art experimental del seu temps, i ser capaç de transmetre'l.

Competències

L'assignatura *Projectes artístics en la primera infància* té el propòsit de facilitar l'adquisició de les competències indicades a continuació, les quals formen part de les establertes en els plans d'estudis adscrits a la branca de *Comunicació i Representació: àmbit artístic*.

Específiques

- * 1. C 20.-Capacitat per promoure la creació, interpretació i apreciació de l'Art i la tecnologia associades, com a instruments de cooperació i comunicació no verbal. C 21.- Capacitat per desenvolupar tècniques i estratègies de comunicació. C 25.- Capacitat per promoure i valorar la creativitat a través del desenvolupament de la percepció no estereotipada i del pensament divergent..

Genèriques

- * 1. C 28.- Capacitat per a fomentar els valors artístics i estètics, com a element transversal a totes les disciplines. C-29 Capacitat per adquirir estratègies per a l'aprenentatge autònom i col·laboratiu..

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Els continguts d'aquesta assignatura es presenten com a Projectes de treball que segueixen la metodologia de Projectes pròpia de l'Educació Infantil. Els alumnes hauran d'integrar els coneixements teòrics i pràctics de les àrees de llenguatge musical i plàstic, apreses a les assignatures ja cursades.

Continguts temàtics

Projecte artístic adaptat a l'escola infantil. Llum / ombra, sons / silenci, quietud / moviment

Els temes a treballar en Projectes són: **llum/ombra, sons/silenci, i quietud/moviment**. Aquest són precisament els materials fonamentals i primigenis de les arts plàstiques, de la música i de la dansa.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22029 - Projectes Artístics en la Primera Infància
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	E
Idioma	Català

L'exploració d'uns fenòmens coneguts, però alhora desconeguts i fascinants pels infants, suposa anar fins a un punt vers el qual ells ja se senten atrets. Els infants, des de ben petits, descobreixen casualment l'ombra que genera la llum natural o artificial, com descobreixen els sons de l'entorn o els produïts pels objectes que els envolten. És aquest descobriment, que moltes vegades pot restar submergit, el que hem de fer aflorar, enriquir, multiplicar.

La llum i l'ombra permeten accedir a la totalitat de la plàstica visual, i els sons i el silenci a la totalitat de la música. Són el material de què estan fetes les obres d'art de tots els temps, tant plàstiques com sonores. En diferent mesura i combinació, aquests són els ingredients d'una pintura de Goya, d'una escultura de Rodin o d'una cantata de Bach.

Dins la història, l'art modern és l'etapa que més ha ressaltat la consciència del material amb què està feta l'obra. Les obres modernes posen en primer pla, davant l'espectador, els materials i les tècniques usades i la manera com han estat fetes. Volen semblar fàcils de fer, per a convidar l'espectador a assajar de fer el mateix; demostren que són resultat d'una habilitat general de qualsevol persona, i en potència de qualsevol infant.

L'art modern, lliure de continguts predeterminats, sense lliçons, és el més accessible pels infants, i la millor guia per l'experimentació en aquest camp. Autors com John Cage, Merce Cunningham, Wassily Kandinsky, Laszlo Moholy-Nagy, Alexander Calder, Bob Wilson, James Turrel, han experimentat amb aquests materials i seran els referents que seguirem en les aules.

Metodologia docent

En aquest apartat es descriuen les activitats de treball presencial i no presencial (o autònom) previstes a l'assignatura amb l'objecte de poder desenvolupar i avaluar les competències establertes anteriorment.

Volum de treball

A la següent taula es presenta la distribució d'hores segons les diferents activitats de treball presencial i de treball no presencial (o autònom) planificat i la seva equivalència en crèdits europeus o ECTS (1 crèdit ECTS = 25 hores de treball de l'estudiant)

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Continguts relacionat amb els Projectes	Grup gran (G)	S'exposaran, es criticaran i es comentaran obres d'autors que serviran d'impuls als processos artístics que es desenvoluparan en el Projecte. Exemples de Projectes didàctics que comparteixen continguts. Informació, sobre el mètode de treball aconsellable i el material didàctic per preparar de forma autònoma.	16
Classes pràctiques	Pràctiques presencials música	Grup mitjà (M)	Aprenentatge teòric-pràctic de la posada en pràctica del Projecte seleccionat. Elaboració de material didàctic.	16
Classes pràctiques	Pràctiques presencials plàstica	Grup mitjà (M)	Manipulació analítica i estètica d'obres dels autors de referència. Desenvolupar noves interpretacions. Invenció de	16

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22029 - Projectes Artístics en la Primera Infància
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	E
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			noves propostes. Elaboració de material didàctic pel projecte artístic, <i>Ombres Sonores</i> .	
Tutories ECTS	tutories presencials	Grup petit (P)	Plantejament i resolució de dubtes i problemes.	8
Avaluació	Avaluació continuada i presentació final dels Projectes.	Grup mitjà (M)	Presentació per grups de treball de cada un dels projectes realitzats.	4

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual artístic o en grup	Participació en el projecte artístic	Participació en el projecte artístic, <i>Ombres Sonores</i> .	90

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

El sistema de qualificacions aplicat a l'assignatura s'expressarà mitjançant qualificació numèrica de 0 a 10.

Per aprovar l'assignatura es necessari haver superat els crèdits globalment, o sigui els que correspodrien a la part musical i els de la part d'art plàstic. En cas contrari s'haurà de repetir el projecte.

Pràctiques presencials música

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Aprenentatge teòric-pràctic de la posada en pràctica del Projecte seleccionat. Elaboració de material didàctic.
Criteria d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	20%

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22029 - Projectes Artístics en la Primera Infància
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	E
Idioma	Català

Pràctiques presencials plàstica

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Manipulació analítica i estètica d'obres dels autors de referència. Desenvolupar noves interpretacions. Invenció de noves propostes. Elaboració de material didàctic pel projecte artístic, Ombres Sonores.
Criteris d'avaluació	Documentació, creació i experimentació de les propostes didàctiques, individuals o grupals.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Avaluació continuada i presentació final dels Projectes.

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Presentació per grups de treball de cada un dels projectes realitzats.
Criteris d'avaluació	Els projectes hauran de fomentar una nova sensibilitat estètica amb una didàctica apropiada i proposant diferents activitats i jocs: amb interaccions sensorials i perceptives, visuals, espacials, estètiques, auditives, representatives, lògiques, lingüístiques, imaginatives i fantàstiques, referides a la llum i els sons, als colors i la música, perquè els infants puguin elaborar fabulacions i construccions (artístiques) pròpies.

Percentatge de la qualificació final: 60%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

És necessària la consulta de la bibliografia de forma continuada durant tot el curs. S'oferirà material digital per facilitar l'accés als continguts que no es puguin trobar en les biblioteques.

Bibliografia bàsica

- Murray Schafer, R. *El rinoceronte en el aula*, Santander, Ricordi, 1998.
- Paynter, J. *Sonido y estructura*, Madrid, Akal, 1999.
- Hoyuelos, Alfredo. *La Estética en el pensamiento y obra pedagógica de Loris Malaguzzi*. Barcelona, Associació de Mestres Rosa Sensat, 2006.
- Sans, Soledad. *Diàlegs amb la sorra : experiències i records d'un taller de plàstica. Carrau Blau 1980-1990*. Barcelona, 1991.
- Dolci, Mariano. *Jo i les ombres*. Associació de Mestres Rosa Sensat, 2003
- Dolci, Mariano. "Les ombres a l'Escola Bressol i al Parvulari", *Infància* n. 12, maig-juny 1983.
- Rodari, Gianni. *Gramàtica de la fantasia*. Barcelona, Proa, 2008.
- Bonastre, Mercè i Vega, Sílvia. *Tot jugant a la cara fosca. Treball de les ombres a l'Escola Bressol*. Barcelona, Institut d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona i l'Associació de Mestres Rosa Sensat, 1999.
- Cage, John. *Silencio*. Ediciones Árdora, Madrid, 2012.
- Cage, John. *Escritos al oído*. Colegio Oficial de Aparejadores y Arquitectos, Murcia, 1999
- AA.VV. *Siluetes, Taller Carrau Blau, col·lecció Fragments*. Sant Adrià del Besós, Associació de Mestres Rosa Sensat, 2006.
- AA.VV. *Les Fonts: a partir d'un projecte de construcció d'un parc d'atraccions per a ocells : protagonistes: nens i nenes de 5 i 6 anys de l'escola 'La Villeta'*. Coordinador del projecte: Loris Malaguzzi; pedagoga: Carlina Rinaldi.
- AA.VV. *I cento linguaggi dei Bambini. Narrativa del possibile, proposte delle bambine e dei bambini di Nidi e delle Scuole Comunalì dell'Infanzia di Reggio Emilia : catalogo della mostra*. Reggio Emilia, 1996.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22029 - Projectes Artístics en la Primera Infància
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	E
Idioma	Català

AA.VV. *Malaguzzi i l'educació infantil a Reggio Emilia*. Barcelona, Associació de Mestres Rosa Sensat, 1996.

Altres recursos

Alexander CALDER [<http://www.simplicitylove.com/2013/11/calder-shadows-venus-over-manhattan.html#.UxWdQf2D6fE>].
John CAGE [http://www.ubu.com/film/greenaway_cage.html] Minut 6'-10'
[<http://vimeo.com/40439093>]
[<http://vimeo.com/52642507>]

